

УДК 378.16

Болілій Василь Олександрович

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики

Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, м. Кіровоград,
Україна

basilb@kspu.kr.ua

Копотій Вікторія Володимирівна

викладач кафедри інформатики

Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, м. Кіровоград,
Україна

vkopotiy@kspu.kr.ua

ВІКІ-ПОРТАЛ ЯК СКЛАДОВА ВІДКРИТОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Анотація. Стаття присвячена опису методики використання вікі-технології для утворення інформаційної складової відкритого освітнього середовища університету, яка є інноваційною та перспективною. Розглядається досвід облаштування вікі-сайту університету, організація інтерфейсу, колекція розроблених шаблонів вікі-статей та спосіб об'єднання викладачів і студентів у вікі-спільноту. Аналізуються успішні приклади вікі-проектів, як організація спільної навчальної діяльності студентів на рівні університету, у рамках яких реалізовуються дослідницькі, інформаційно-пошукові та творчі завдання різного типу та призначення.

Ключові слова: відкрита освіта; освітнє е-середовище університету; вікі-технологія; вікі-сайт; вікі-проект.

Зростання темпів розвитку сучасного суспільства веде до того, що об'єм інформації постійно збільшується, а отже, збільшується частина освітнього процесу у рамках навчального закладу. Сьогодні перед освітянами вищої школи стоїть складне завдання: забезпечити відповідність знань, умінь та навичок майбутніх фахівців вимогам часу. Новітні інформаційно-комунікаційні технології є тим засобом, використання якого надає можливість одночасно і поліпшити освіту, і забезпечити освітнє середовище навчального закладу новими інструментами [1].

Вивченю шляхів використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі присвячені роботи багатьох вітчизняних науковців, зокрема: Н.В. Апатова, В.Г. Бевз, В.Ю. Биков, І.Є. Булах, А.Ф. Верлань, В.Ю. Габрусєв, О.М. Гончарова, Ю.В. Горошко, А.М. Гуржій, В.М. Дем'яненко, М.І. Жалдак, І.Б. Іваськів, В.І. Ключко, П.М. Маланюк, Ю.І. Машбиць, Н.В. Морзе, С.А. Раков, Ю.С. Рамський, І.В. Роберт, В.Д. Руденко, З.С. Сейдаметова, С.О. Семеріков, Ю.В. Триус, Т.І. Чепрасова та ін.

Використання сучасних інтернет-технологій та способів вільного поширення інформації, як вважає певна частина освітянської спільноти, значно поліпшує і розширює сферу освіти, а також сприяє розвиткові нової культури вільного доступу, обміну даними й спільної участі, котра майже без обмежень допускає користування знаннями і активну участь у їх створенні. Освітяни створюють багаті колекції навчальних матеріалів, які відкриті й безкоштовні для кожного користувача, і розробляють нові методики використання такого типу матеріалів у навчальному процесі. Цей освітянський рух називають відкритою освітою. Основний принцип відкритої освіти ґрунтуються на засадах того, що кожен учасник освітнього процесу

повинен мати свободу використовувати, адаптувати, поліпшувати та поширювати освітні ресурси [2].

Розбудову відкритих освітніх ресурсів реалізують на різноманітних платформах. Успішність проекту вільної енциклопедії *Вікіпедії* сприяла розповсюдженню та широкому використанню вікі-сайтів для різноманітних інтернет-проектів. На сьогоднішній день функціонує достатньо вікі-сайтів, що супроводжують навчальний процес ВУЗів України [3-5], наприклад:

- <http://wiki.tntu.edu.ua/> – «ТНТУ Wiki - відкриті знання та Навчання 2.0», Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя;
- <http://wiki.usic.org.ua/> – USIC Wiki (UKMA Student Internet Center), Національний університет «Київо-Могилянська Академія»;
- <http://wiki.kubg.edu.ua> – Вікі Київського університету імені Бориса Грінченка;
- <http://wiki.lp.edu.ua/wiki> – Електронна енциклопедія «Львівської політехніки»;
- <http://www.eduwiki.uran.net.ua/wiki/> – *ВікіОсвіта* мережеве об'єднання учасників навчально-виховного процесу.

Питання розбудови відкритих освітніх ресурсів навчальних закладів на основі вікі-технологій розглядаються у роботах дослідників: С.Р. Бабушко, Л.О. Варченко-Троценко, Г.Є. Гапиченко, Н.В. Герасименко, Н.В. Дягло, Е.Ю. Кулик, Н.В. Морзе, Е.Д. Патаракин, Л.Г. Петрова, Ю.О. Попова, Г.В. Стеценко, Т.В. Тарнавська, Г.В. Ткачук та інших.

У Кіровоградському державному педагогічному університеті (КДПУ) викладачі вивчали можливості сучасних вікі-сайтів для створення інформаційної складової відкритого освітнього середовища університету і обрали MediaWiki. Із квітня 2008 року розпочав свою роботу Вікі-портал КДПУ (<http://www.kspu.kr.ua/wiki>). Весною 2009 року було розгорнуто новий варіант вікі-сайту, який отримав назву Вікі-КДПУ (<http://wiki.kspu.kr.ua>), на базі оновленої версії MediaWiki [5]. У вересні 2014 року запрацювала третя модифікація порталу на сучасній версії MediaWiki 1.23.2 (<http://wiki.kspu.kr.ua>).

Статистика Вікі-КДПУ показує, що на серпень 2015 року у системі опубліковано 27 437 статей, зареєстровано 5482 користувачів і здійснено 10 422 991 переглядів. Тобто, утворилася значна за обсягом збірка навчально-методичних матеріалів, що є вільним інформаційним ресурсом українською мовою, та склалася спільнота із викладачів і студентів (5482 користувачів). Так як вікі-сайт доступний через інтернет, то освітній процес може розгорнатися незалежно від часу і місця знаходження учасників. Легкість редактування вікі-статей робить можливим швидке структурне й змістовне оновлення текстів. Отже, можна стверджувати, що Вікі-КДПУ реалізує основні ідеї відкритої освіти.

Напрацювання педагогічного колективу КДПУ були представлені на IV Міжнародній виставці «Освіта та кар’єра — 2013» (м. Київ). Рішенням конкурсної комісії Кіровоградському державному педагогічному університету імені Володимира Винниченка присуджена Золота медаль у конкурсі з тематичної номінації «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології».

Вікі-КДПУ працює уже сім років, тому досвід облаштування сайту та використання його у навчальному процесі висвітлено у різних публікаціях. Загалом ресурс залучається для розв'язування таких освітніх задач, як персональний інформаційний менеджер (на особистих сторінках користувачів накопичуються посилання на власні розробки і статті); як засіб для організації спільної роботи над колективними проектами; як колективна електронна дошка, на якій може писати ціла група; як репозиторій колективного досвіду [3,5]. Але разом із широкими

перспективами залучення Вікі-КДПУ у навчально-виховний процес ставить перед педагогами ряд проблем:

- Як зручніше облаштувати інтерфейс Вікі-КДПУ для освітніх цілей?
- Як організувати користувачів у вікі-спільноту та координувати її діяльність?
- Як боротися із вандалізмом?
- Як використовувати вікі-середовище під час навчального процесу, при організації самостійної та проектної роботи студентів?

Метою статті є ознайомлення із досвідом використання вікі-середовища (Вікі-КДПУ) у навчальному процесі та зі шляхами вирішенням проблем впровадження вікі-сайтів у Кіровоградському державному педагогічному університеті.

Облаштування Вікі-КДПУ (<http://wiki.kspu.kr.ua>) із 2008 року не припиняється і на 2015 рік головна сторінка ресурсу (мал. 1) має поділ на шість частин: «Територія», «Нові статті», «Останні Wiki події» (на малюнку 1 цю частину не видно), «Статистика використання», «Потрібна допомога?» та «Деякі Wiki ресурси». Назви частин чітко вказують, які відомості там розташовуються, крім частини «Територія». Розглянемо її детальніше.

The screenshot shows the homepage of the Viki-KDPU website. At the top, there is a logo consisting of a yellow gear-like shape containing a building, with the text 'Вікі КДПУ' below it. To the right, a large blue banner with the slogan 'Творімо освіту разом!' (Let's create education together!) in white cursive text, accompanied by a quill pen icon. Below the banner, the page has a light blue header bar with tabs: 'стаття' (article) which is highlighted in yellow, followed by 'обговорення', 'перегляд', and 'історія'. On the left side, there is a vertical sidebar with sections for 'навігація' (navigation) and 'пошук' (search). The 'навігація' section includes links to 'Головна сторінка', 'Про Вікі-КДПУ', 'Спільнота' (Community), 'Категорії', and 'Довідка'. The 'пошук' section includes a search input field and buttons for 'Перейти' (Go) and 'Пошук' (Search). The main content area is titled 'Головна сторінка'. It features several sections: 'Територія' (Territory), 'Аудиторіум' (Auditorium), 'Педагогічний ліцей' (Pedagogical Lyceum), 'Конкурси' (Competitions), 'Проекти' (Projects), 'Педагогічна практика' (Pedagogical Practice), 'Методична скарбничка' (Methodological Treasure Chest), 'Публікації' (Publications), and 'Нові статті' (New articles). To the right of the main content, there is a sidebar titled 'Статистика використання' (Usage statistics) which displays various metrics: 'Усього переглядів: 10 652 735', 'Кількість сторінок: 27 450', 'Кількість правок: 193 098', 'Кількість завантажених файлів: 11 557', and 'Кількість користувачів: 5489'. Below this, there is another sidebar titled 'Потрібна допомога?' (Help needed?) with links to 'Руководство по MediaWiki', 'Помощь на MediaWiki.org', 'Навігація у Вікі', 'Як редактувати сторінки', and 'Довідка Вікі-КДПУ'. At the bottom of the main content area, there is a footer section titled 'Деякі Wiki ресурси' (Some Wiki resources) with links to 'ITEACH.WIKI', 'iEARN-Wiki-Україна', 'Фізмат Вікіпедії', 'ЗапоВики', 'ВікіОсвіта', and 'Майдан Вікі'.

Мал. 1. Головна сторінка Вікі-КДПУ

«Територія» Вікі-КДПУ має сім основних розділів: Аудиторіум, Педагогічний ліцей, Конкурси, Проекти, Педагогічна практика, Методична скарбничка та Публікації.

Розділ «Аудиторіум» призначений для підтримки вивчення різних навчальних дисциплін (мал. 2). У цьому розділі викладачі розміщують електронні навчальні курси,

проекти, навчальні матеріали, завдання для студентів і проводять онлайн консультації. У розділі розміщаються посилання на біля 100 навчальних курсів й проектів із різних дисциплін, на тренінги за 10 версією програми Intel «Навчання для майбутнього» та інші навчальні матеріали. Можна стверджувати, що «Аудиторіум» є основним розділом Вікі-КДПУ.

Розділ «Педагогічний ліцей» призначений для організації сумісної роботи учителів та учнів загальноосвітнього навчального закладу III ступеня «Педагогічний ліцей», який функціонує як структурний підрозділ КДПУ.

Розділ «Конкурси» призначений для проведення онлайн конкурсів, виставок та змагань. Традиційно із 2009 року проводиться «Он-лайн конкурс серед студентів КДПУ» на кращий навчальний проект створений під час навчання за програмою Intel «Навчання для майбутнього».

Розділ «Проекти» містить опис, завдання і студентські статті до навчальних проектів, які у даний час реалізовуються. Із 2008 по 2015 роки було реалізовано біля 25 вікі-проектів.

Розділ «Педагогічна практика» призначений для підтримки студентів під час проходження педагогічної практики.

Розділ «Методична скарбничка» містить Вікі-посібники, Вікі-книги, методичні вказівки, розробки уроків тощо.

Розділ «Публікації» призначено для розміщення публікацій викладачів й студентів.

Отже, частина «Територія» є основною і містить посилання на більшість матеріалів, що були напрацьовані викладачами зі студентами.

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук
Перегляди
Пошук

інструменти

Посилання сюди
Пов'язані редактування
Спеціальні сторінки
Версія до друку
Постійне посилання
Інформація про сторінку

Аудиторіум

[Зміст \[показати\]](#)

Загальноуніверситетські курси

Основи охорони праці (для студентів 4-го курсу)
Охорона праці в галузі (для студентів 5-го та 6-го курсів)
Завдання до лабораторних робіт з курсу "Основи інформатики та ІКТ" на базі ОС Ubuntu
Завдання до лабораторних робіт з курсу "Основи інформатики та ІКТ" на базі ОС Windows
КІТОН (для магістрантів КДПУ)

Фізико-математичний факультет

Обробка зображень та мультимедіа
Unix-подібні операційні системи
Системне програмування та операційні системи
Навчальна обчислювальна практика
Інформатика та програмування
Історія інформатики
Навчальна інформатична практика
Програмування та підтримка веб-застосувань
Програмування кросплатформених додатків засобами Java
Комп'ютерні мережі та сучасні інформаційні мережі
Інтернет-програмування
Мови розмітки SGML/XML
[Використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі \(для студентів групи 54 фізико-математичного факультету\)](#)
Загальна фізика. Механіка (Для студентів спеціальності "Фізика та інформатика")
Фізика напівпровідників (Для студентів спеціальності "Фізика")
Навчальний курс "Інтелектуальні інформаційні системи"
Основи виробництва

Мал. 2. Розділ «Аудиторіум»

Як видно зі статистики у Вікі-КДПУ накопичилося 27 437 статей, більша кількість котрих створена на основі вікі-шаблонів. Вікі-шаблони відносять до стандартних інструментів MediaWiki й вони є спеціальним класом сторінок, вміст яких може динамічно підставлятися у текст статей, і є потужним засобом покращення організації вікі-статей. Сторінки шаблонів є повноцінними статтями і для них відведено власний простір імен «Шаблон:». Для оформлення статей у Вікі-КДПУ розроблено біля 50 різних шаблонів вікі-статей. Розглянемо найбільш уживані:

- «Шаблон:Персональна сторінка» (мал. 3) (для оформлення власної сторінки користувача-студента);
- «Шаблон:Персональна сторінка викладача» (для оформлення власної сторінки користувача-викладача);
- «Шаблон:Шаблон академічної групи» (для оформлення сторінки академічної групи);
- «Шаблон:Навчальний курс» (мал. 4) (для оформлення сторінки електронного навчального курсу);
- «Шаблон:Головна сторінка курсу» (для оформлення головної сторінки електронного навчального курсу);
- «Шаблон:Навігаційне меню до проекту» (для розробки навігаційного меню на сторінці електронного навчального курсу);
- «Шаблон:Шаблон проекту» (для оформлення студентської сторінки навчального проекту);
- «Шаблон:Сторінка проекту "Мое рідне місто або село"», «Шаблон:Сторінка проекту "Онлайн перекладач"», «Шаблон:Сторінка проекту "Текстові редактори онлайн"», «Шаблон:Сторінка проекту "Соціальні мережі"» (для оформлення студентської сторінки до відповідного проекту);
- «Шаблон:Опис Портфоліо і його складових.10 версія», «Шаблон:Вікі-стаття учня» (для створення проектів за 10 версією програми Intel «Навчання для майбутнього»).

Вікі КДПУ

шаблон обговорення перегляд історія

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук Перейти Пошук

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редактування
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Шаблон:Персональна сторінка

Увага! Ви зайдли до шаблону.

**Не пишіть нічого та не редагуйте матеріал на цій сторінці!
Для створення статті на основі цього шаблону використайте команду
{subst:Шаблон:Персональна сторінка}}**

Зміст [скрити]

- 1 Про себе
- 2 Мої інтереси
- 3 Проекти в яких беру участь
- 4 Мої роботи

Про себе

.....

Мої інтереси

.....

Проекти в яких беру участь

В цьому розділі розміщаються посилання на проекти, в яких ви берете участь.

Мої роботи

В цьому розділі розміщаються посилання (внутрішні та зовнішні) на ваші роботи, додається короткий опис.

Мал. 3. «Шаблон:Персональна сторінка»

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук Перейти Пошук

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редактування
- Завантажити файл
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Шаблон:Навчальний курс

Увага! Ви зайдли до шаблону.

**Не пишіть нічого та не редагуйте матеріал на цій сторінці!
Для створення статті на основі цього шаблону використайте команду
{subst:Шаблон:Навчальний курс}}**

Зміст [показати]

Назва курсу [ред.]

.....

Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень:

Мета та завдання навчального курсу [ред.]

Мета .....
 Завдання .....
 У результаті вивчення навчального курсу студент повинен
 знати: .....
 вміти: .....

Робоча програма курсу [\[edit\]](#)

Автор (автори) курсу [ред.]

Посилання на сторінки авторів

Учасники [ред.]

Сторінка координування курсу "Назва навчального курсу" викладач

Мал. 4. «Шаблон:Навчальний курс»

До складу стандартних інструментів MediaWiki не входять засоби для утворення спільнот. У Вікі-КДПУ для фіксації користувачів (вікі-спільнота КДПУ) облаштовано

розділ «Спільнота» на панелі «навігація» (мал. 1). У вікі-спільноту об'єднані три групи «Викладачі», «Студенти» та «Випускники». Група «Студенти» поділяється на факультети і академічні групи (для швидкого пошуку потрібного користувача).

Усім учасникам вікі-спільноти КДПУ рекомендовано реєструватися під справжнім іменем, щоб легко було ідентифікувати особу автора того чи іншого матеріалу, коментаря або редактування. Незареєстрованим користувачам не можна вносити зміни у статті Вікі-КДПУ.

Кожний зареєстрований користувач MediaWiki має власну сторінку користувача. У середовищі Вікі-КДПУ вона виконує функції електронного портфоліо, де учасник публікує посилання на свої роботи, за якими легко потрапити на потрібний матеріал, можна його переглянути, оцінити та прокоментувати. Для швидкого та зручного оформлення власних сторінок використовується «Шаблон:Персональна сторінка» та «Шаблон:Персональна сторінка викладача».

Наприклад, власна сторінка викладача кафедри інформатики Копотій Вікторії Володимирівни (розділ «Спільнота» на панелі «навігація» із групи «Викладачі фізико-математичного факультету» учасник «Копотій Вікторія Володимирівна») розроблена за відповідним шаблоном і містить посилання на навчальні курси, проекти, тренінги, дистанційні курси тощо (мал. 5).

Прикладом власних сторінок користувачів-студентів є «Користувач:Фоменко Анастасія» (мал. 6) та «Користувач:Альона Любченко» (мал. 7), які теж утворені за відповідним шаблоном і містять посилання на навчальні курси, проекти, та творчі роботи цих студентів. Знайти сторінки можна через поле «Пошук».

Мал. 5. Власна сторінка викладача Копотій Вікторії Володимирівни

навігація[Головна сторінка](#)[Про Вікі-КДПУ](#)[Спільнота](#)[Категорії](#)[Довідка](#)**пошук**
 інструменти[Посилання юди](#)[Пов'язані редактування](#)[Внесок користувача](#)[Журнали](#)[Спеціальні сторінки](#)[Версія до друку](#)[Постійне посилання](#)[Інформація про сторінку](#)

Користувач:Фоменко Анастасія

Студентка 6 курсу факультету іноземних мов.

Проекти в яких беру участь

В цьому розділі розміщаються посилання на проекти, в яких ви берете участь.

Мої роботи

Стаття до проекту "Інформаційне суспільство" Фоменко Анастасії.

[Календар](#)[Заявка](#)[Презентація Життя в інформаційному суспільстві](#)[Пост у Blogger](#)[Study Stack English antonyms](#)[Тест з перевірки базових знань з англійської мови](#)[Опитувальник "Інформаційне суспільство"](#)[Відео з YouTube](#)[Відео з Google Disk](#)[Slide Share Презентація](#)[Аналіз Концепту Жінка Scribd](#)[закладки BobrDobr](#)[Посилання на коментар bobrdobr](#)

Мал. 6. Власна сторінка «Користувач:Фоменко Анастасія»

навігація[Головна сторінка](#)[Про Вікі-КДПУ](#)[Спільнота](#)[Категорії](#)[Довідка](#)**пошук**
 інструменти[Посилання юди](#)[Пов'язані редактування](#)[Внесок користувача](#)[Журнали](#)[Спеціальні сторінки](#)[Версія до друку](#)[Постійне посилання](#)[Інформація про сторінку](#)

Користувач:Альона Любченко

[Зміст \[показати\]](#)

Про себе

Любченко Альона - студентка 61 (602) групи факультету іноземних мов Криворізького державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка

Мої інтереси

Іноземні мови, література, музика, фільми...

Проекти в яких беру участь

Проект "Інформаційне суспільство"

Мої роботи

Портфоліо навчального проекту Любченко Альони, 2015

Стаття до проекту

[Питанник про визначення суспільної думки](#)[Питанник оцінювання навчальних потреб учнів](#)[Тест для поточного оцінювання учнів](#)[Паперові книги vs. Електронні книги](#)[Таблиця ЗХД](#)[Блог "Щоденник навчання"](#)[Presentation](#)

Стаття до проекту "Інформаційне суспільство" Любченко Альони Валеріївни.

Мал. 7. Власна сторінка «Користувач:Альона Любченко»

Важливою складовою сучасного освітнього е-середовища є можливість онлайн спілкування між викладачем і студентами. У навчальних електронних курсах на Вікі-КДПУ спілкування організовується за допомогою додаткової сторінки зі списком учасників у розділі «Учасники» на основній сторінці «Сторінка координування курсу» (мал. 4). Наприклад, у розділі «Аудиторіум» (мал. 2) у курсі «Використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі» є сторінка із творчими роботами студентів «Портфоліо навчальних проектів студентів 54 групи фізико-математичного факультету (2014-2015 н.р.)», на якій обравши «Портфоліо навчального проекту Борового Дмитра» можна на закладці «обговорення» переглянути спілкування між викладачем та студентом. Зазвичай, на закладці «обговорення» вікі-старті розміщуються коментарі й зауваження до її тексту, може розгорнатися дискусія стосовно змісту старті. Якщо виникають питання або претензії, то вони публікуються саме тут.

Популярність вікі-сайтам принесла повна свобода редактування статей. Звичайно, це викликає певні проблеми, адже зміни можна вносити з різними цілями і можливі випадки, коли хтось навмисно псує матеріали або розміщує інформацію, яка неприпустима на освітньому ресурсі (так званий «вікі-вандалізм»). У Вікі-КДПУ використовуються усі стандартні інструменти MediaWiki для захисту від вандалізму. Крім того, для обмеження кола активних авторів статей можливість реєстрації у Вікі-КДПУ була надана тільки студентам та викладачам КДПУ. Такі заходи значно спростили спостереження за якістю контента сайту. Слід відмітити, що серед наших студентів не були зафіксовані акти вандалізму. Ми цей факт пояснююмо тим, що робота у Вікі-КДПУ сприяє формуванню нової культури вільного доступу, обміну даними й спільнотою участі та інформаційної культури загалом.

Використовуючи описані вище способи організації студентів у вікі-спільноти й засоби для спілкування на Вікі-КДПУ зручно реалізовувати навчальні проекти та електронні курси. На головній сторінці у розділі «Проекти» (мал. 8) розміщені посилання на проведені вікі-проекти. Розглянемо деякі.

Творімо освіту разом!

Вікі КДПУ

стаття обговорення перегляд історія

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редактування
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Проекти

Навчальні проекти

- Проект "Відтінки молодіжного світу"
- Онлайн перекладач
- Текстові редактори онлайн
- Соціальні мережі
- Мое рідне місто або село
- Бібліотека 21-го століття
- Проект "Інформаційне суспільство"
- Навчальний проект з "Основ інформатики та ІКТ" і "Історії"
- Навчальний проект з "Основ інформатики та ІКТ" і "Археології"
- Навчальний проект з "Основ інформатики та ІКТ" і "Історії держави і права зарубіжних країн"
- Навчальний проект з "Основ інформатики та ІКТ" і "Політології"
- Навчальний проект з "Основ інформатики та ІКТ" і "Історії української літератури"
- Навчальний проект з "Інформаційних технологій та Спеціальної психології"
- Навчальний проект з "Основ інформатики та ІКТ" і "Психології"
- Навчальний проект з "Основ інформатики та ІКТ" і "Вікової психології"
- Навчальний проект з "Основ інформатики та ІКТ" і "Педагогіки"
- Навчальний проект з "Основ інформатики та ІКТ" і "Зарубіжної літератури"

Мал. 8. Розділ «Проекти»

Проект «Мое рідне місто або село» (мал. 9)

Перед студентами стояла задача у мережі інтернет, у бібліотеках та архівах рідного міста або села здійснити пошук даних, що описують історичні події у рідному місті або селі, внесок у розвиток української і світової культури митців краю, економічні досягнення на території краю, природні багатства тощо. Створити статтю на Вікі-КДПУ, у якій висвітлити результати пошукової роботи та власні враження за зразком «Шаблон:Сторінка проєкту "Мое рідне місто або село"». Посилання на цю статтю розмістити на власній сторінці користувача у розділі «Мої роботи» та на спеціальній сторінці координування проєкту (мал. 9).

Результатом роботи студентів стала збірка статей із історії міста Кіровоград та сіл й містечок Кіровоградської області. Наведемо приклади найбільш цікавих вікі-статей, що були створені студентами в рамках цього проєкту (треба відмітити, що назви статей у Вікі-КДПУ наводяться у лапках, і студенти їх складали самостійно):

- історія м. Кіровограда «Проект "Мое рідне місто або село" (Бабак Дмитро)» та «Проект "Мое рідне місто або село" (Полулях Яна)»;
- історія м. Кам'янка «Стаття до проєкту: "Мое рідне місто або село" Чернишенко Анні»;
- історія м. Миргород «Стаття до проєкту "Мое рідне місто або село" Лекініна Віталія.»;
- історія м. Олександрія «Стаття до проєкту "Мое рідне місто або село" Дмитрієвої Ольги»;
- історія м. Олександрівка «Стаття до проєкту "Мое рідне місто або село" Інни Пшеничної»;
- історія м. Устинівка «Проект "Мое рідне місто або село" (Неспельська Юлія)».

навігація
[Головна сторінка](#)
[Про ВіМ-КДПУ](#)
[Спільнота](#)
[Категорії](#)
[Довідка](#)

пошук
[Пошук](#)
[Перегляди](#)
[Пошук](#)

інструменти
[Посилання сиди](#)
[Позичані редакування](#)
[Завантажити файл](#)
[Спеціальні сторінки](#)
[Версія до друку](#)
[Постійне посилання](#)
[Інформація про сторінку](#)

Проект "Мое рідне місто або село"

Батьківщина для кожного з нас бере початок від тепла рідної домівки, тихої материнської пісні, чистої рідної мови. І хоч би де ми не перебували, куди б не пролігли наші нелегкі життєві дороги, ми завжди, хоча б у думках, повертаємось до рідних місць.

Населені пункти, як і люди, мають свою життєву історію, історію, яка є неповторною за своїм колоритом, якими радощами й печалями. Вона манить у минуле, зове сучасників доторнувшись до світу спадщини предків, пробуджує інтерес до незведаних пластів життя рідного народу. Чим дальше віддалі нас час від подій минулого, тим більш величними постають вони в нашій уяві. Час може залагодити ранні від пережитого, але не в сили применити велич подій минулого. Доскільки зрозуміти сучасне не можна без знання історії рідного краю. Не можна бути справжнім громадянином своєї країни, коли ти не знаєш багатовекової історії свого рідного села, своєї родини.

Історія населених пунктів (міст і сіл) має надзвичайно важливе науково-пізнавальне і виховне значення. Адже в населених пунктах з найдавніших часів жили, працювали і творили історію люди. Міста завжди були осередками освіти і культури, відігравали важливу роль у розвитку економіки краю і держави, забезпечували їх обороноздатність. Саме населені пункти були і залишаються своєрідними опорами на історичному просторі лідського буття.

На території України більш як 30 тисяч величних і маліх міст і сіл. У їх числі понад 800 міст, селищ міського типу, яким минуло понад 300 років. Рішенням Кабінету Міністрів від 26 серпня 2001 року всім включено перелік історичних міст. Дяки з них відсвяткували свої тисячолітні ювілії, а частина наближається до цієї дати. 39 найстарінніших українських міст рішенням Уряду взято під державну охорону. Крім того, в Україні понад 5000 сіл, яким теж понад 300 років.

Давайте знайдемо свої відпові на такі запитання:

- » А ви знаєте історію рідного села?
- » Які відомі люди Ваші землянки?
- » Які історичні події пов'язані з вашим рідним селом?
- » Які визначні події, явища і процеси відбувалися на території краю?
- » Якими пам'ятками археології, історії, архітектури і мистецтва багате Ваше рідне місто?
- » Якими пам'ятками природи багатий рідний край?

Сторінка координування проекту "Мое рідне місто або село".

Завдання проекту "Мое рідне місто або село"

У мережі Інтернет, у бібліотеках та архівах рідного міста або села здійснити пошук даних, що отримують історичні події, внесок у розвиток української і світової культури містців краю, економічні досягнення на території краю, природні багатства тощо.

1. Знайти своє рідне місто або село на карті України за допомогою сервісу [Карты Google](#). Зробити фотографію карті і зберегти.

Мал. 9. Сторінка проекту «Мое рідне місто або село»

Проект «Текстові редактори онлайн» (мал. 10)

Основним завданням проекту було дослідження сучасних онлайнових текстових редакторів, а саме, установлення приблизної кількості таких програмних продуктів, визначення критеріїв їх оцінювання, добір за критеріями трьох продуктів та вивчення їхніх інструментів для обробки текстів. Результати дослідження і висновки із визначенням переваг й недоліків онлайнових текстових редакторів були опубліковані студентами у вікі-статтях.

Так як проект «Текстові редактори онлайн» реалізується зі студентами на Вікі-КДПУ із 2011 року, то за цей час утворилася збірка статей із порівнянням сучасних онлайнових текстових редакторів. Наведемо приклади найбільш цікавих вікі-статей за 2014-2015 н.р.:

- «Стаття до проекту "Текстові редактори онлайн" Чернишенко Анни»;
- «Сторінка проекту "Текстові редактори онлайн" Тай Олександра»;
- «Стаття до проекту "Текстові редактори онлайн" Лісевич Олени»;
- «Сторінка проекту " Текстові редактори онлайн" Патової Віри»;
- «Стаття до проекту "Текстові редактори онлайн" Іванченко Євгенія»;
- «Стаття до проекту " Текстові редактори онлайн" Шевчук Оксани».

Реалізація описаних вище проектів відбувається у рамках навчальних дисциплін, а наступний приклад демонструє як можна вивчати навчальний курс залишаючи Вікі-КДПУ до кожної теми.

Навчальний курс «Основи Linux» (мал. 11)

Сторінка курсу «Основи Linux» має розділи: «Теоретичний матеріал», «Статті студентів за самостійним вибором тем» й «Завдання до лабораторних робіт». Під час вивченняожної теми студентам надається вільний доступ до завдань лабораторних робіт, до теоретичного матеріалу, який вони доповнюють та оновлюють, і обов'язково створюють вікі-статтю самостійно обираючи тему. На сьогоднішній день зусиллями студентів утворено добірку навчальних матеріалів до курсу та «Вікі-посібник "Операційна система Linux"».

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редагування
- Завантажити файл
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Текстові редактори онлайн

Навіщо потрібно створювати документи убраузері, коли для цього є офлайн-редактори документів для персонального комп'ютера? Ось, як мінімум, 7 причин:

- Частковий або повний переріз з платного програмного забезпечення на безкоштовне.
- Доступ до власних онлайн-документів в будь-якого комп'ютера, що має доступ до мережі Інтернет.
- Незалежність онлайн-редактора від операційної системи.
- Для користування редактором-онлайн комп'ютера не обов'язково повинен мати високу характеристики апаратного та програмного забезпечення.
- Можливість доступу до одного документу двом або більше користувачам.
- Система контролю версій дозволить Вам повернутися до попередніх версій файлу.
- Можливість інтеграції онлайн-документів в інші ресурси та мережі Інтернет.

Як визначити якісний перед вами онлайновий текстовий редактор чи ні? Зазвичай, за різноманітними інструментами для обробки тексту, що він пропонує. Ось для прикладу три офісні пакети онлайн:

- www.zoho.com - онлайн офісний пакет;
- docs.google.com - онлайн офісний пакет;
- redactor-online.ru - онлайн редактор текстів.
- http://galaweb.ru/index.php/web-instrumenty/tekstovyyj-redaktor-onlajn
- http://whoyougle.ru/texts/internet-editor

Стройте засоби заскористити кожним з них і оцінити якість обробки текстів. Які переваги та недоліки онлайн текстових редакторів?

Сторінка координування проекту "Текстові редактори онлайн"

Завдання проекту «Текстові редактори онлайн»

1. Обрати три онлайн текстових редакторів. Ящо програмний продукт є частиною офісного пакету онлайн, то скласти список цих програм (заповнити таблицю 1).

Наприклад, заповнена Таблиця 1:

Назва	Google Документи	Текстовий редактор он-лайн 2	Текстовий редактор он-лайн 3
URL-адреса	docs.google.com		
Компоненти офісного пакету:	Текстовий редактор.		
	Редактор презентацій.		
	Електронні таблиці.		
	Редактор форм.		
	Редактор малюнків.		

2. Дослідити можливості кожного редактора.

Мал. 10. Сторінка проекту «Текстові редактори онлайн»

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редагування
- Завантажити файл
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Основи Linux

Зміст [показати]

Теоретичний матеріал [ред.]

- Виникнення Linux.
  - Історія Unix.
  - Історія Linux.
  - Створення ядра нової системи Лінусом Торвальдом.
  - Linux на сучасному етапі розвитку.
  - GPL GNU.
  - Переваги й недоліки Linux.
  - Дистрибутиви Linux.
- Початок роботи з системою.
  - Завантаження, перезавантаження системи.
  - Процедура Login.
  - Віконні менеджери Gnome, KDE
- Файлова система ext.
  - Файли і їх імена в Linux.
  - Каталоги.
  - Призначення основних системних каталогів.
  - Типи файлів.
- Основні команди Linux. Команди роботи з файлами. Інформаційні команди.
  - man.

Мал. 11. Сторінка курсу «Основи Linux»

Під час вивчення дисципліни «Основи Linux» із використанням електронного навчального курсу Вікі-КДПУ застосовується як засіб для організації спільної роботи над колективними проектами (наповнення розділу «Теоретичний матеріал») і як репозиторій колективного досвіду («Статті студентів за самостійним вибором тем»).

Можна стверджувати, що продуктом цієї сумісної навчальної співпраці, яка тривала з 2011 року, став «Вікі-посібник "Операційна система Linux"».

Як видно з малюнку 2 на Вікі-КДПУ уже реалізовано багато електронних навчальних курсів й проектів і кожний з них має свої певні тонкощі й відмінності в організації діяльності студентів. У рамках освітнього процесу викладачі зі студентами створюють на Вікі-КДПУ різного роду посібники й підручники, реалізовують навчальні курси й творчі проекти, публікують завдання й довідкові матеріали для підтримки вивчення різних дисциплін. Семирічний досвід функціонування вікі-сайту показує, що Вікі-КДПУ сформувалася як інформаційна складова відкритого освітнього середовища університету і її застосування підвищує ефективність навчального процесу.

На сьогоднішній день проект залишається відкритим для нових ідей. Ми сподіваємося, що і надалі «наша Вікі», основна політика якої ґрунтуються на принципах відкритої освіти, буде удосконалюватися й розширюватися завдяки сумісним зусиллям вікі-спільноти КДПУ, а саме, викладачів, студентів і наших випускників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Martin Ebner, Michael Kickmeier-Rust, Andreas Holzinger. Utilizing Wiki-Systems in higher education classes: a chance for universal access? Universal Access in the Information Society. November 2008, Volume 7, Issue 4, pp 199-207
2. Melissa Cole. Using Wiki technology to support student engagement: Lessons from the trenches. Computers & Education. Volume 52, Issue 1, January 2009, Pages 141–146.
3. Болільй В.О., Копотій В.В. Інформаційно-комунікаційний простір Кіровоградського державного педагогічного університету // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 2. Комп’ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць /Редрада. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – № 15 (22). – С. 126-130.
4. Варченко-Троценко Л. О. Формування навичок ефективної співпраці студентів під час використання Вікі-порталу [Електронний ресурс] / Н. В. Морзе, Л. О. Варченко-Троценко // Інформаційні технології і засоби навчання. – Т. 40 - № 2. – 2014. – С.92-106. – Режим доступу до ресурсу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/index#.U32ne1Nf3dI>.
5. Копотій В.В. Вікі- портал Кіровоградського державного педагогічного університету // Комп’ютер у школі та сім’ї – 2011. – №5. – С. 14-16.

WIKI PORTAL AS PART OF OPEN E-LEARNING ENVIRONMENT OF THE MODERN UNIVERSITY

Vasyl O. Bolilyi

Candidate of Science (Ph.D.), Assistant Professor at the Department of Informatics
The Kirovohrad Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University, Kirovohrad, Ukraine
basilb@kspu.kr.ua

Viktoriia V. Kopotiy

Lecturer at the Department of Informatics
The Kirovohrad Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University, Kirovohrad, Ukraine
vkopotiy@kspu.kr.ua

Abstract. The paper describes methods of using wiki technology for the formation of the Open University educational environment that is innovative and promising. Such aspects are considered as the experience of building University's wiki website, the interface design, the collection of wiki articles templates, designed by instructors, and the way teachers and students are linked together as a wiki-community. Successful wiki-projects are analyzed as a form of common learning activity of the University students. Such type of learning makes possible the realization of research / information-searching / creative tasks of different formats and aims.

Keywords: open education; e-learning environment of the university; wiki technology; wiki site; wiki project.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Martin Ebner, Michael Kickmeier-Rust, Andreas Holzinger. Utilizing Wiki-Systems in higher education classes: a chance for universal access? Universal Access in the Information Society. November 2008, Volume 7, Issue 4, pp 199-207
2. Melissa Cole. Using Wiki technology to support student engagement: Lessons from the trenches. Computers & Education. Volume 52, Issue 1, January 2009, Pages 141–146.
3. Bolilyi V.O., Kopotiy V.V. Kirovohrad State Pedagogical University Information and Communication Space // National Pedagogical Dragomanov University Scientific Journal. Series No 2. Computer-oriented training system: Collected Works / Editorial Board. – K.: NPU Dragomanov, 2015. – No 15 (22). – P. 126-130 (in Ukrainian).
4. Varchenko-Trochenko L.O. Formation of Students' Effective Cooperation Skills Basing on Usage of Wiki-portal [online] / N.V. Morze, L.O. Varchenko-Trotsenko // Information Technologies and Training Resources. – Vol. 40 — No 2. – 2014. – P. 92-106. – Available from: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/index#.U32ne1Nf3dI> (in Ukrainian).
5. Kopotiy V.V. Kirovohrad State Pedagogical University Wiki portal // Computer in School and Family – 2011. – No 5. – P. 14-16 (in Ukrainian).